

NHỮNG CON CHỮ DIU DÀNG

(*Tâm Bút*)

Trong chuyện chữ nghĩa, tôi có hai cái tật (có lẽ đáng yêu):

***/ Thứ nhất:**

Đọc một bản văn tiếng Anh hay tiếng Pháp nào mà tức thì bị “hóp hòn” thì sau đó tôi sẽ ngời dịch ra tiếng Việt cho riêng mình. Trừ nhiều truyện ngắn và đôi cuốn truyện dài được chuyển ngữ hoàn hảo, còn thì chỉ là lác đác những chương đoạn nào thật thích, gom vào chung một file, thỉnh thoảng lôi ra đọc, tìm cho mình nỗi thú vị của Văn Chương.

***/ Thứ hai:**

Luôn luôn ký tên và đề ngày tháng trên trang đầu một cuốn sách mới mua, hoặc nơi dòng cuối một bản văn vừa sáng tác hay chuyển ngữ.

Ví dụ:

**/ Đi mua sách với hai anh Thế Phong & Đông Sơn tại nhà sách Xuân Thu.
(Ký tên) Trần Thị Bông Giấy,
Sàigòn June 15. 2002.*

**/ Nhớ, đêm đọc cuốn này trong quán rượu ở Berlin với Trọng, anh Thế và Âu Cơ.
Berlin, tuyết rơi đầy đường, cuối Noel 1999.
(TTBG.)*

**/ TTBG. Bài kết thúc tại San Jose, thứ Năm Aug. 2, 2018 6:07 PM, hoàng hôn đang xuống.*

**/ TTBG. Sàigòn chiều mưa lớn, khách sạn Cititel đường Lê Anh Xuân phòng 404.
Chủ nhật Aug. 5, 2018 5:48 PM, ngày đầu tiên về tới Sàigòn cùng Vân San.*

**/ TTBG. Đêm một mình đi mua sách, lang thang trên phố Phan Bội Châu, tóc dài phát phơ trong gió. Nha Trang, mùa nghỉ hè 2001 với Âu Cơ.*

**/ TTBG. Khách sạn Cititel số 247 Lê Anh Xuân, Sài Gòn sáng thứ Tư Aug. 8, 2018 lúc 10:10 AM, trước giờ lên xe đò đi Nha Trang.*

**/ Những ngày lang thang phố xá Sài Gòn cùng hai anh Thế Phong & Đông Sơn, thời gian đưa Trọng về VN sống những ngày cuối cùng, rồi chết. (TTBGiấy, Tháng 5/ 2001).*

**/ Sách đọc tại trạm nghỉ Bảo Lộc, chuyển xe đò Thành Bưởi Dalat - Sài Gòn khởi hành lúc 11 giờ khuya. Blao, July 17. 2007. (TTBG)*

**/ (Ký tên) Trần Thị Bông Giấy
Viết Cho Người Đã Chết bài 38, hoàn tất tại khách sạn Vina Terrace ở Sài Gòn khuya thứ Tư, June 7/2017, chuyển về thăm quê hương cùng Vân San.*

**/ (Ký tên) Trần Thị Bông Giấy.
Kết thúc bài Viết Cho Người Đã Chết 40 tại Sài Gòn, khách sạn Vina Terrace, thứ Sáu June 9/2017 lúc 10 kém 15 phút đêm.*

**/ (Ký tên) Trần Thị Bông Giấy.
Khách sạn Vina Terrace, buổi thứ sáu có mặt tại Sài Gòn. Thứ Bảy, June 10/2017 lúc 4:48 chiều.*

**/ (Ký tên) Trần Thị Bông Giấy
Đêm ngồi ngoài hiên khách sạn 36 Trần Phú, Nha Trang, sống với Người Văn Chương trong tiếng biển gào điên đảo. Thứ Sáu, June 23/2017, 12:5 phút khuya.*

**/ (Ký tên) Trần Thị Bông Giấy
Đêm ngồi ngoài hiên khách sạn Phố Biển, vừa viết bài Viết Cho Người Đã Chết 42 vừa nghe tiếng sóng gào điên đảo. Nha Trang Chủ nhật, June 25/2017, 12 giờ kém 5 khuya.*

**/ (Ký tên) Trần Thị Bông Giấy*

Hoàn tất bản chuyển ngữ Le Grand Meaulnes tại Cali, May 6/2011, thứ Sáu.

Quãng đời xuống dốc thê thảm! Tác phẩm được dịch như một lối thoát tìm quên!...

**/ (Ký tên) Trần Thị Bông Giấy*

San Jose, Sep 11/2001, thứ Ba

Kết thúc bản dịch Chiếc Áo Choàng của Gogol đúng ngay ngày hai chiếc phản lực cơ bỏ nhào xuống World Trade Center, làm sập tòa nhà đôi cao 110 tầng ở New York, chết gần 7,000 người.

v. v...

Cái tật thứ hai đã đem cho tôi rất nhiều thú vị. Bất cứ lần nào liếc nhanh các ngày tháng từng ghi là từng lần thấy hiện ra trong óc những người, những cảnh, những kỷ niệm sống động như khi mọi thứ *đang xảy ra*. Tựa đề bản văn được viết, cái tên cuốn sách được đọc, không gian, thời gian, nơi chốn, hình ảnh... đều cùng lúc chen nhau chỗ đứng trong đầu qua chỉ vài giòng gợi nhớ. Một kiểu “tìm lại ĐƯỢC những gì đã mất” mà chẳng cần phải đáp máy bay hay đi xe đò về nơi nào đó trong mộng lung tìm kiếm. Một thứ hạnh phúc diệu kỳ mà chỉ những con người có trí tưởng tượng phong phú với một trái tim đầy tình tự khởi nguồn và đúc kết từ “những con chữ dịu dàng” mới có thể tìm ra.

Cũng nhờ cái tật thứ hai đó mà tìm thấy lại trong cuốn nhật ký những dòng viết vội:

-Hôm qua, 12:44 AM, Thứ Ba April 24/2017, có nghe từ đài RFI bản tin ngắn như sau:

“Căn biệt thự rất đẹp mà Victor Hugo lưu trú 15 năm lưu đây, nằm trên quần đảo Guernsey, nước Anh, nơi ông đã cho chào đời nhiều tác phẩm lớn, trong có Les Misérables-- đang bị xuống cấp dữ dội, phải cần đến 2 triệu Euro để trùng tu lại”.

Cái tin đã làm tôi phải nghĩ suy vớ vẩn. Victor Hugo là nhà văn lớn của một đất nước luôn hãnh diện về nền văn học huy hoàng của họ... vậy mà phải có lời kêu gọi quyên góp của City de Paris mới mong trùng tu được căn-nhà-bảo-tàng-Hugo hiện hữu cách đây gần hai thế kỷ... thì với biết bao nhà văn lớn-nhỏ trong các xứ sở ít may mắn hơn, số phận chữ nghĩa họ sẽ ra sao?

Rõ ràng mọi sự đều là Vô Thường trong cái lãnh đạm của Thời Gian khắc nghiệt!

Dù vậy, sự “vấn vơ tư tưởng” theo căn nhà của Victor Hugo đã khiến tôi tự thấy mình “Khổ mà KHÔNG khổ, tầm thường mà KHÔNG tầm thường” trên con đường đã chọn bước đi.

Trần Thị Bông Giấy
(Bài viết xong tại San Jose, đêm thứ Ba
April 2. 2019 10:22 PM.)
[]